

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721202274
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5721202274.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, v právnej veci navrhovateľky: P. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/X, V., právne zastúpenej: AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., IČO: 36 868 108, so sídlom v Martine, Škultétyho 472/10, proti otcovi ako osobe povinnej platiť výživné: MUDr. F. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/XX, R., právne zastúpenému JUDr. Tomášom Zbojom, advokátom, s miestom výkonu advokácie Kuzmányho 4, Martin, IČO: 42 072 905, o určenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní osoby povinnej platiť výživné proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 6Pc/12/2021-105 zo dňa 02. februára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin (ďalej „súd prvej inštancie“, prípadne „okresný súd“) uložil otcovi navrhovateľky ako osobe povinnej platením výživného povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky ako plnoletého dieťaťa výživným v sume 280,- eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 16.07.2021 (výrok I.), zameškané výživné za obdobie od 16.07.2021 do 31.01.2022 vo výške 1.824,50 eur povolil otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 60,- eur, splatných spolu s bežným výživným, k rukám navrhovateľky, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku (výrok II.), vo zvyšnej časti návrh zamietol (výrok III.) a súčasne rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok IV.). Súd prvej inštancie po vyhodnotení predložených listinných dôkazov ustálil, že navrhovateľka od septembra 2020 začala študovať na vysokej škole. Otec na jej výživu prispieval len do 31.08.2019, kedy ukončila štúdium strednej školy. Dovtedy jej prispieval sumou 220,- eur mesačne. V súčasnej dobe sú jej výdavky neporovnateľne vyššie. Pri určovaní výšky výživného vychádzal z príjmových a majetkových pomerov otca ako osoby povinnej platiť výživné a z odôvodnených potrieb navrhovateľky. Poukázal na to, že vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu trvá do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Na strane otca mal nesporne preukázané, že jeho celkové mesačné príjmy sú vo výške 5.304,- eur (1.872,- eur + 3.232,- eur + 200,- eur), je vlastníkom dvoch rodinných domov, pričom v jednom z nich býva a jeho náklady na bývanie predstavuje - elektrina 150,- eur mesačne a voda 50,- eur polročne. Otec si plní vyživovaciu povinnosť (vrátane zameškaného výživného) vo výške 600,- eur mesačne. Ostatné výdavky, okrem bežných, predstavujú platby na úvery, kone a úhrady za spoločnosť ADMEUM s.r.o. v celkovom objeme 2.860,- eur. Na strane navrhovateľky zistil náklady pozostávajúce z nájmu bytu v A. A. 200,- eur mesačne (pričom jedno mesačné nájomné bolo odpustené), výdavky na vyšetrenie zraku a sklá, notebook, ISIC kartu 15,- eur ročne, MHD 35,-

eur každé tri mesiace, stravu 100,- eur mesačne, knihy 100,-eur ročne, telefón, ošatenie, hygienu a šošovky 106,- eur polročne. Ďalšie náklady predstavujú výdavky na mimoškolské aktivity (sociálny a kultúrny život). Navrhovateľka býva v domácnosti matky v trojizbovom byte spolu s dvomi sestrami. Celkové náklady na bývanie sú elektrina 31,- eur, internet 22,- eur, odpad 31,20 eur na osobu ročne, zálohové platby 170,- eur mesačne, hypotéka 239,- eur mesačne. Prihliadol na tú skutočnosť, že navrhovateľka sa v byte nezdržiava dennodenne. Navrhovateľka popri štúdiu brigáduje a jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 01.10.2020 do 30.09.2021 bol vo výške 193,- eur. Poukázal na to, že v školskom roku 2021/2022 štúdium navrhovateľky v prevažnej miere prebieha prezenčnou formou, čo obmedzuje navrhovateľku pri dosahovaní vyššieho príjmu z brigády. Má zato, že počas skúškového obdobia určeného na prípravu na štúdium nemožno od navrhovateľky spravodlivo očakávať, že bude pracovať, aj keď počas štúdia v prvom ročníku, keď mala nepochybne taktiež skúškové obdobie, si príjem zabezpečila. Ustálil, že navrhovateľka sa aj po dosiahnutí plnoletosti naďalej pripravuje na svoje budúce povolanie, čím je výrazne obmedzená jej schopnosť zabezpečiť si z vlastných zdrojov svoje potreby a je aj naďalej odkázaná na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany oboch rodičov. Otcom uhrádzané zameškané výživné vo výške 80,- eur predstavuje plnenie vyživovacej povinnosti za minulé obdobie. Z dôvodu, že vyživovaciú povinnosť majú obaja rodičia, súd prvej inštancie po zhodnotení zistených pomerov konštatoval, že je dôvodné zaviazat' otca ako osobu povinnú platiť výživné na plnenie súdom určenej vyživovacej povinnosti. Pritom vychádzal z toho, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, pričom životná úroveň rodiča a dieťaťa má byť v zásade rovnaká. Poukázal na to, že otec býva v rodinnom dome sám a vlastní aj ďalší rodinný dom, a navrhovateľka býva u matky v trojizbovom byte s ďalšími osobami a počas pobytu v Banskej Bystrici byt taktiež zdieľa so spolužiačkami. Argumentáciu otca, aby navrhovateľka do Banskej Bystrice dochádzala, prípadne študovala externou formou, potom vyhodnotil ako nedôvodnú. Vychádzal z predpokladu, že navrhovateľka má právo vybrať si budúce povolanie, ktorému sa chce venovať a v tomto rozhodnutí ju nemôže rodič obmedzovať. Je limitovaná len pomermi svojich rodičov. Vychádzal z premisy, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a keďže pomery otca mu umožňujú zabezpečiť si úhradu ním tvrdených nákladov, je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu navrhovateľky sumou 280,- eur. Súd prvej inštancie konkrétne vychádzal z toho, že otec nie je povinný uhrádzať výdavky obch. spol., a to ani keď je jej spoločníkom a konateľom. Ako spoločník ručí za záväzky spoločnosti len do výšky svojho nesplateného vkladu. Neručí celým svojim majetkom. Ak potom z akýchkoľvek pohnútok uhrádza úvery a nájmy za s.r.o., za rodinný dom, ktorý nezabezpečuje jeho bytové potreby, za auto, náklady za ustajnenie koní, všetky tieto výdavky musí uhrádzať až potom, ako zabezpečí výživu svojho dieťaťa. Pri komplexnom zhodnotení pomerov otca ako povinnej osoby v širšom časovom rozpätí a celkového objemu uhrádzaných výdavkov, mal súd prvej inštancie jednoznačne preukázané, že životná úroveň otca je nadštandardná a signalizuje prebytok finančných prostriedkov, a preto je v jeho možnostiach platiť súdom určené výživné. Dieťa má právo participovať na výhodách vyššej životnej úrovne svojich rodičov. Ak by rodič s takou životnou úrovňou ako je objem otcom neodôvodnene vynakladaných prostriedkov, hradil len základné životné potreby, resp. ju obmedzoval v ďalšom štúdiu a komforte (nájom bytu), jednalo by sa podľa súdu prvej inštancie o zjavný nepomer v miere životnej úrovne. To, že otec nevyužíva výhody svojej zvýšenej životnej úrovne, nemôže ísť na škodu dieťaťa. Podľa názoru súdu prvej inštancie je nemysliteľné, aby otec uhrádzal len za ustajnenie jedného koňa 520,- eur mesačne a vlastnú dcéru by zároveň nútil do štúdia externou formou, prípadne dennodenného dochádzania, a preto čiastočne vyhovel návrhu. Na druhej strane však vychádzal z toho, že určenie vyživovacej povinnosti nie je bezhraničné, pričom výška výživného má zohľadňovať jednak pomery na strane povinnej osoby, ako aj odôvodnené potreby oprávnenej osoby, keď zohľadnil to, že obaja rodičia sú povinní plniť si svoju vyživovaciú povinnosť, ako aj príjem navrhovateľky. Preto súd vo zvyšnej časti návrh zamietol ako nedôvodný. Keďže určil výživné odo dňa podania návrhu, t.j. od 16.07.2021, tak zameškané výživné vzniklo za obdobie od 16.07.2021 do 31.01.2022 v celkovej výške 1.824,50 eur ako násobok výšky súdom určeného výživného a zameškaného obdobia. Za uvedené obdobie mal za nesporné, že otec na výživu navrhovateľky finančne ani vecne neprispieval. S prihliadnutím na výšku zameškaného výživného a pomery otca súd prvej inštancie povolil otcovi splácať zameškané výživné v 60,- eurových mesačných splátkach splatných spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky, pod hrozbou straty výhody splátok. O trovách konania rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a ich náhradu v tomto konaní nemožno ani požadovať.

2. Proti predmetnému rozsudku podal otec odvolanie z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok

nesprávne rozhodnutie vo veci, písm. f) CSP, t.j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h), t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1. V odvolaní poukázal na to, že navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou, jej súčasným druhom a dvomi mladšími sestrami. Nie je pravdou, že matka zabezpečuje kompletnú starostlivosť o domácnosť, nakoľko na nákladoch za bývanie sa podieľa aj matkin priateľ. Navrhovateľka je študentkou denného štúdia na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, filozofická fakulta, odbor angličtina pre preklad v hospodárskej praxi, pričom vzhľadom na aktuálnu situáciu v súvislosti s pandemiou celé doterajšie štúdium prebiehalo dištančne. Poukázal na tvrdenie navrhovateľky, ktorá uviedla, že do Banskej Bystrice dochádza vlakom, ktorý je pre študentov zadarmo. Neexistuje preto dôvod na to, aby navrhovateľka mala prenajatý byt a zbytočne tak navyšovala svoje výdavky, pričom s uvedeným sa súd vôbec nevysporiadal. Nesprávnosť skutkových zistení vzhľadom predovšetkým v ustálení záveru, že náklady vynaložené navrhovateľkou sú nevyhnutné a účelné, pričom u neho sa jedná len o „objem nedôvodne vynakladaných prostriedkov“, ako súd konštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku. Jemu ako osobe povinnej na platenie výživného potom nie je zrejmé na základe čoho súd dospel k záveru, že je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu navrhovateľky práve sumou 280,- eur, keď napríklad v rozhodnutí spomínané úhrady 520,- eur mesačne za ustajnenie nie sú jeho rozmarom, ale náklad na hobby - športové jazdenie na koni dodnes uskutočňované druhou dcérou M. a do konca roku 2017 aj navrhovateľkou.

2.2. Súčasne uviedol, že navrhovateľka si samostatne zarábala na živobytie v spoločnosti MEDAM SK, s.r.o., kde mala mesačne príjem 200,- eur, čo mal súd prvej inštancie aj preukázané z jej bankového účtu. Z uvedeného vyvodil, že navrhovateľka je očividne schopná sama sa živiť, a tak aj učinila potom ako nebola v septembri 2019 prijatá na vysokú školu. Počas obdobia jedného roka, t.j. do septembra 2020, mala dostatočný príjem na to, aby bola schopná sa postarať sama o seba. Navrhovateľka si dokonca aj počas štúdia v prvom ročníku vysokej školy, kde mala nepochybne skúškové obdobie, príjem zabezpečila.

2.3. Pokiaľ ide o jej náklady na bývanie priamo v Banskej Bystrici, podľa jeho názoru nie je nevyhnutne nutné, aby navrhovateľka vynakladala finančné prostriedky na nájom trojizbového bytu vo výške 200,- eur mesačne, nakoľko sú aj iné možnosti v prípade ak nedochádza k dennodennému navštevovaniu vysokej školy. Je bežné dochádzať z V. prostredníctvom bezplatnej hromadnej dopravy a nie je to ani tak ďaleko. Náklady pritom musia vychádzať zo skutočných potrieb na výživu pri štúdiu a nie z neopodstatnených výdavkov. Má za to, že poukázanie sumy 200,- eur niekomu na účet taktiež ešte nedokazuje, že skutočne išlo o náklady potrebné na ubytovanie. Navrhovateľka nepožiadala o ubytovanie na vysokoškolskom internáte, kde sú náklady na bývanie nižšie, primeranejšie statusu študenta. Taktiež mu nie je zrejmé, prečo navrhovateľka nepožiadala o sociálne alebo prospechové štipendium, keďže sa podľa návrhu pokladá za inteligentné a pracovité dievča, keď súd vôbec neskúmal opodstatnenosť výdavkov navrhovateľky, čo považuje za neprípustné.

2.4. Má za to, že pokiaľ tu aj reálne sú dôvody na to, aby bolo priznané výživné, je dôvodné, aby bolo toto určené vo výške, ktorú navrhol vo svojom návrhu zo dňa 08.08.2021, nakoľko sa dostal pred pár rokmi do tiesnivej životnej situácie, kedy musí splácať množstvo úverov spojených so spoločným bývaním s navrhovateľkou, jej matkou a ďalšími dvoma sestrami. Do tejto situácie sa nedostal svojvoľne, ale najmä kvôli matke navrhovateľky. Jeho životná úroveň preto nie je taká, ako sa môže na prvý pohľad javiť. Názor súdu ohľadne jeho majetkových pomerov tak nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, keď navyše dieťa sa má podieľať na životnej úrovni oboch rodičov a vyživovaciu povinnosť voči nezaopatrenému dieťaťu majú obaja rodičia. Z uvedeného dôvodu je podľa neho nevyhnutné, aby boli zohľadnené aj majetkové schopnosti a možnosti zo strany matky, ktorá je tiež povinná prispievať na výživu svojej dcéry a pokiaľ sa bude navrhovateľka v prevažnej miere zúčastňovať pobytu v Banskej Bystrici, tak je nevyhnutné, aby sa na tejto výžive podieľala aj samotná matka. Poukázal na to, že on má napokon aj vyživovaciu povinnosť voči ďalším dvom dcéram, čo súd pri stanovení výšky výživného vôbec nezohľadnil.

2.5. Na základe skutočností uvedených v odvolaní má za to, že priznanie vyživovacej povinnosti vo výške až 280,- eur mesačne je neprimerane vysoké, a preto sa domnieva, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a odvolaním napadnutý rozsudok vychádza

z nesprávneho právneho posúdenia veci, v čom vzhliadol odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. d), f) a písm. h) CSP. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a vydal nasledovné rozhodnutie: Otec ako osoba povinná platiť výživné je povinný prispievať na výživu navrhovateľky P. F., nar. XX.XX.XXXX, sumou 50,- eur mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 16.07.2021. Zameškané výživné za obdobie od 16.07.2021 do 31.01.2022 súd povoľuje otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 20,- eur, splatných spolu s bežným výživným, k rukám navrhovateľky, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Alternatívne navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Martin zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Navrhovateľka sa k odvolaniu otca písomne dňa 06.04.2022 vyjadrila, keď navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Požiadavku otca, aby dochádzala do Banskej Bystrice považovala za absolútne nedôvodnú. Poukázala na to, že jednou zo základných povinností rodiča, je viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým vytvoriť priestor pre jeho seberealizáciu. Počas obdobia, kedy dieťa študuje na vysokej škole formou denného štúdia trvá vyživovacia povinnosť voči deťom aj naďalej. Ona je študentkou dennej formy štúdia, pričom pravidelné dochádzanie za štúdiom by mohlo mať negatívny dopad na jej študijné výsledky.

3.1. Navrhovateľka má zato, že súdom vykonané dokazovanie jednoznačne preukázalo, že životná úroveň jej otca je nadštandardná a signalizuje prebytok finančných prostriedkov. Keďže dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni nie je dôvod, aby bola nútená na úkor svojho času, ktorý môže využívať na štúdium, dochádzať do miesta štúdia. Ona zdieľa domácnosť s inými osobami, či už v domácnosti s matkou alebo počas pobytu v Banskej Bystrici, pričom si podávala žiadosť na študentský internát, ale z dôvodu covidovej situácie a nedostatku miesta jej to bolo zamietnuté.

3.2. Pokiaľ jej otec poukazuje na rôzne výdavky, napr. výdavky spojené s ustajnením koní, z týchto je zrejmé, že sa nedajú považovať za výdavky, ktoré je nevyhnutné vynaložiť, keď vyživovacia povinnosť má prednosť pred inými výdavkami otca. Poukázala na to, že je v značnom nepomere, keď jej otec vynaloží 520,- eur za ustajnenie koňa, ale ona by mala dochádzať za štúdiom denne minimálne 2 hodiny, pričom to, že rodič nevyužíva výhody svojej zvýšenej životnej úrovne, nemôže byť na škodu dieťaťa.

3.3. Navrhovateľka má za to, že nie je schopná dlhodobo samostatne uspokojovať svoje hmotné, kultúrne, bytové a ďalšie potreby, a preto je odkázaná na vyživovaciu povinnosť svojich rodičov.

3.4. V súvislosti s plnením vyživovacej povinnosti zo strany jej otca poukázala na to, že otec v mesiaci marec 2022, po tom, ako obdržal rozsudok súdu jej poslal výživné vo výške 280,- eur a zameškané výživné vo výške 80,-eur, ale ďalšie zameškané výživné vo výške 60,-eur jej už neposlal.

4. Otec navrhovateľky v odvolacej replike v plnom rozsahu zotrval na podanom odvolaní, považoval ho za dôvodné a žiadal, aby odvolací súd v znení podaného odvolania rozhodol. K tvrdeniu navrhovateľky, že jeho životná úroveň je nadštandardná a signalizuje prebytok finančných prostriedkov, a že potom nie je dôvod na to, aby bola nútená na úkor svojho času, ktorý môže využívať na štúdium dochádzať do miesta štúdia, uviedol, že jeho výdavky neodzrkadľujú jeho životnú úroveň, na ktorú odkazuje navrhovateľka vo svojom vyjadrení, nakoľko bol nútený sa zadlžiť v dôsledku tiesnivej životnej situácie, do ktorej sa dostal nie z vlastnej viny. Je povinný platiť svoj dlh, pričom v opačnom prípade by sa mohlo stať, že nebude schopný plniť ani len výživné v navrhovanom rozsahu v rámci podaného odvolania.

4.1. Pokiaľ navrhovateľka uviedla, že nie je dôvod na to, aby bola nútená na úkor svojho času, ktorý môže využívať na štúdium, dochádzať do miesta štúdia, má za to, že výživné a potreby dieťaťa nemôžu byť bezbrehé, ale má odzrkadľovať nutné náklady dieťaťa a schopnosti povinného rodiča. Preto je aj v záujme dieťaťa hľadať lacnejšiu a dostupnejšiu alternatívu, ktorou možno dosiahnuť sledovaný účel. V tomto smere uviedol, že aj počas prepravy vlakom, resp. autobusom je dieťa v prípade potreby schopné študovať, keď za najdôležitejšie považoval to, že cesta z V. do Banskej Bystrice v zmysle verejne dostupných informácií vyplývajúcich z jednotlivých cestovných poriadkov dopravných spoločností prevádzkujúcich autobusovú alebo železničnú dopravu trvá približne 1h až 1h a 10 min. Poznámene, že preprava vlakom je zároveň bezplatná a pre prípad, že by bolo dieťa nútené využívať autobusovú dopravu, táto nepresiahne mesačne sumu 80,- eur. Má zato, navrhovateľka nepreukázala,

že by bola nútená vynakladať o 100% zvýšené náklady na bývanie, spojené s úhradou časti nájmu v pomere 1/3 z celkových 600,- eur, t.j. 200,- eur, pričom v minulosti obdobné bývanie zabezpečovala o 1 lacnejšie. Taktiež nepreukázala, že by jej žiadosť o študentský internát, ktorý podľa cenníku ubytovania predstavuje náklad 59,- eur mesačne bola zamietnutá, keď v prípade internátu sa jedná o lacnejšiu alternatívu ako cestovanie autobusom, avšak nie lacnejšiu ako dochádzanie bezplatnou vlakovou dopravou. Podľa otca, pokiaľ má mať dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, tak nemôže jednať o bezbrehé zneužívanie tohto postavenia a je povinné svoje náklady prispôbovať lacnejšej variante. Bezdôvodné zvyšovanie nákladov nemôže ísť na úkor povinného rodiča. Pritom poukázal na to, že ak by sa druhý rodič podieľal na úhrade nákladov na bývanie v rozsahu 50%, tak by bolo možné akceptovať bývanie v Banskej Bystrici maximálne v rozsahu už raz dieťaťom uhrádzaných 100,- eur mesačne.

4.2. V súvislosti s citovanou časťou uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/71/2008 („Povinnosťou každého rodiča je korigovať si svoje výdavky tak, aby predovšetkým mohol plniť vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona.“), o ktoré sa navrhovateľka opiera vo svojom návrhu považoval otec za potrebné upozorniť na fakt, že takúto povinnosť má aj oprávnené dieťa, keď v danom prípade výdavky ním opísané nevznikli z jeho vôle ako povinného rodiča, ale zo správania sa matky navrhovateľky pri rozvode.

4.3. K ustajneniu koňa otec uviedol, že tieto náklady vznikli ešte pred rozvodom manželov a tento koň je využívaný aj naďalej spoločným dieťaťom rodičov navrhovateľky, t.j. sestrou navrhovateľky M., pričom tento koň využívala aj samotná navrhovateľka.

4.4. Tvrdenie navrhovateľky, že nie je schopná dlhodobo samostatne uspokojovať svoje hmotné, kultúrne, bytové a ďalšie potreby, a preto má byť pri štúdiu odkázaná na vyživovaciu povinnosť svojich rodičov, si podľa neho odporuje so správaním sa navrhovateľky, ako aj s tvrdením navrhovateľky v rámci konania, keďže táto si sama privyrábala a privyrába v spoločnosti MEDAM SK, s.r.o. cca 200,- eur mesačne. Pokiaľ navrhovateľka tvrdí, že nie je schopná samostatne uspokojovať svoje potreby, mala podať rovnaký návrh na určenie výživného proti matke, čo však neučinila. Keďže náklady spojené s bývaním sú v plnom rozsahu zabezpečované platením časti nájmu bytu v Banskej Bystrici, tak na úhrade týchto potrieb by sa mal podieľať aj druhý povinný rodič, t.j. matka. Ak tak navrhovateľka neučinila, nemôže to byť na príťaž otca dieťaťa.

4.5. Otec nerozumie tvrdeniu, že v súvislosti s plnením vyživovacej povinnosti poslal navrhovateľke určené výživné vo výške 280,- eur a zameškané výživné vo výške 80,- eur a že neposlal ďalšie zameškané výživné vo výške 60,- eur, keď on si plní svoje povinnosti v zmysle zákona.

4.6. Poukázal na to, že celkový sumár výpočtu príjmov navrhovateľky, aj napriek tomu, že jej potreby neboli preukázané a zároveň nezodpovedajú určenému výživnému, by v prípade zohľadnenia určeného výživného a všetkých do úvahy pripadajúcich príjmov predstavoval spolu mesačne 865,88 eur, čo považuje za prehnané výživné. Uvedená suma pozostáva z novo určeného výživného v sume 280,- eur, zameškaného výživného v sume 80,- eur, 200,- eur, ktoré je schopná privyrobiť si navrhovateľka v spoločnosti MEDAM SK, s.r.o., resp. kdekoľvek inde formou brigádnickej práce študenta, 25,88,- eur mesačne vo forme prídavku na dieťa a v sume 280,- eur, ktoré by jej mala poskytovať matka ako druhý povinný rodič, ktorý sa má rovnakou mierou podieľať na úhrade nákladov a potrieb dieťaťa. Má zato, že pokiaľ navrhovateľka nepodala rovnaký návrh aj vo vzťahu k svojej matke, uvedené nemôže byť na príťaž otca. V prípade, že by matka prispievala dieťaťu rovnako navrhovanou sumou 50,- eur mesačne, celkovo by tak jej príjem predstavoval spolu mesačne 405,88 eur, čo považuje za primerané náklady študenta bývajúceho, či už na internáte alebo spoločne s ďalšími bývajúcimi počas štúdia aj so zohľadnením sociálnych potrieb.

4.7. Podľa otca je rovnako potrebné pri uspokojovaní potrieb ako študenta sa informovať aj o iných možnostiach financovania svojho štúdia, napr. aj formou sociálneho štipendia, na ktoré má študent za splnenia určitých predpokladov nárok, čo v prípade detí pochádzajúcich z rozvedených manželstiev splnené je, avšak navrhovateľka o takúto formu financovania svojich potrieb nijakým spôsobom nepožiadala. Taktiež poznamenal, že pokiaľ, ako sama navrhovateľka uvádza, táto k štúdiu pristupuje svedomito a čas nad rámec školskej dochádzky využíva prevažne na štúdium, musí mať dobré výsledky, a preto môže mať nárok na motivačné štipendium, o čo sa však nezaujímal a takúto žiadosť nepodala.

Preto má za to, že správanie sa navrhovateľky ako dieťaťa nie je motivované krytím, tzv. nevyhnutných nákladov, ale je motivované v čo najväčšej miere zaťažiť výlučne jeho ako povinného rodiča, čo vyplýva z jej správania, keď s ním nekomunikuje, zavrhol ho a ako sama uviedla dňa 11.01.2018 svojho otca už POCHOVALA.

5. Navrhovateľka v odvolacej duplike poukázala na to, že ona hľadala lacnejšie alternatívy (pokiaľ sa neráta dochádzanie vlakom/autobusom), ale ich nenašla. Poukázala na to, že veľká časť študentov študujúcich na UMB v Banskej Bystrici má záujem o ubytovanie, pričom univerzita nemá kapacita vyhovieť všetkým záujemcom. Ona si pred začiatkom prvého ročníka požiadala o internát, a keď jej nebol ponúknutý, tak sa snažila nájsť dostupné alternatívy (študentské ubytovanie, privát/byt). Priznala, že počas prvého ročníka v Banskej Bystrici väčšinu školského roka nebývala, keďže bol covid a univerzita sa rozhodla prejsť na dištančné štúdium. V danom čase si však návrh na výživné nepodala a ani ho od otca nežiada. Druhý ročník však začal prezenčne a hodiny mala takmer každý deň (od pondelka do piatka), a preto opäť využila alternatívu ubytovania v byte.

5.1. Pokiaľ sa jej otcovi zdá nájom drahý, jej sa tento vzhľadom na malý počet ponúk ubytovania, ktoré sú väčšinou už obsadené, ako aj nárast cien, zdá ešte primeraný.

5.2. Pokiaľ ide o alternatívu cestovania, táto vzhľadom na permanentné meškania vlakov, cesta sa predlžovala a neraz trvala aj hodinu a trištvrte prípadne 2 hodiny. Z uvedeného dôvodu by do Banskej Bystrice musela často dochádzať aj o deň skôr, a v prípade, ak dochádzala v deň vyučovania a vlak by mal veľké meškanie, tak by vyučovacie hodiny nemusela ani stihnúť.

5.3. Pokiaľ otec uvádza, že jej úmyslom je ho v čo najväčšej miere zaťažiť, a že má na neho a na mamu dvojitý meter, tak ona v prvom ročníku počas dištančnej formy štúdia bývala väčšinu doma, pričom návrh na výživné voči otcovi ani nepodala, a v tom čase okrem tých pár eur, ktoré i zarobila, ju živila výlučne matka. V druhom ročníku síce trávila väčšinu času v Banskej Bystrici, ale kedykoľvek prišla na víkend domov, alebo bola nútená zostať v karanténe počas covidu, tak nemusela mame prispievať na chod domácnosti (s výnimkou menších nákupov potravín). Ona teda nemá v úmysle finančne zaťažiť výlučne otca.

5.4. Pokiaľ otec v odvolacej duplike uviedol, že sa dňa 11.01.2018 mala vyjadriť, že „svojho otca už POCHOVALA“ tak ona sa nepamätá, že by mu také niečo niekedy povedala do očí. Priznala, že s otcom má komplikovaný vzťah, keď ona má vzhľadom na to čo s mamou a setrami prežili, na to dôvody, keď ani zo strany otca si doteraz nevšimla nejakú snahu o zmier.

6. Vo vyjadrení zo dňa 30.05.2022 otec navrhovateľky v celom rozsahu zotrval na predchádzajúcich tvrdeniach.

7. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku; ďalej aj „CSP“, v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku; ďalej aj „CMP“), preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania zo strany otca plnoletého dieťaťa ako osoby povinnej na platenie výživného v rozsahu danom ustanovením § 66 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 387 ods. 1, 2 CSP v celom rozsahu potvrdil.

8. Krajský súd podobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie obsahovo vyčerpávajúcim spôsobom zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie dôsledne uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, riadne citoval dané predpisy, ktoré na prejednávany prípad aplikoval a z nich vyvodil svoje právne závery, ktoré riadne vysvetlil, pričom dostatočne a presvedčivo objasnil z akých úvah vychádzal. Rozhodnutie tak nemožno považovať za také, ktoré by bolo v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Pri výklade aplikácie právnych predpisov sa súd prvej inštancie neodchýlil od znenia príslušných ustanovení, nepoprel ich účel ani podstatu, a preto rozhodnutie odvolací súd považoval za ústavné konformné. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

9. Na zdôraznenie správnosti dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd uvádza nasledovné.

10. Pokiaľ otec navrhovateľky v odvolaní namietal výdavok navrhovateľky vo výške 200,- eur mesačne na nájomné v Banskej Bystrici, pričom podľa neho by si mohla zabezpečiť lacnejšie ubytovanie na internáte, odvolací súd považuje tento výdavok za účelný a dôvodný (jednoznačne vyplýva z výpisu z účtu žalobkyne za mesiac október 2021), keď v konaní neboli ani len tvrdené žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali vynaloženie tohto výdavku, resp. ktoré by čo i len nasvedčovali tomu, že žalobkyňa si zabezpečuje potrebu bývania počas štúdia na vysokej škole iným spôsobom, alebo si ju nezabezpečuje vôbec. Pokiaľ ide o samotnú výšku tohto výdavku odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľka má v predmetnom byte bývať s ďalšími dvomi spolužiačkami, a teda nemožno hovoriť o nadštandardnom bývaní, resp. neúmernom výdavku. Uvedené možno vyvodiť, aj z toho, že aj zvyšné dve spolužiačky uhrádzajú za bývanie tú istú sumu ako navrhovateľka. Odvolaciemu súdu je zrejmé, že bývanie v prenajatom byte v porovnaní s bývaním na internáte (spravidla) umožňuje vyššiu kvalitu bývania. S poukazom na tvrdenia navrhovateľky, že jej internát nebol pridelený v prvom ročníku, keď aj v prvom ročníku si platila nájomné v prenajatom byte spolu so spolužiačkami po 150,- eur mesačne, na úhrade ktorého sa jej otec nijako nepodieľal a navrhovateľka ho o úhradu ani nežiadala, však osvedčujú potrebu navrhovateľky zabezpečiť si bývanie týmto spôsobom. Vzhľadom na výšku výdavku, ako aj pomery na strane otca, nemožno tento výdavok považovať za exces, ale skôr následok situácie, v ktorej sa navrhovateľka nachádza. Uvedený záver umocňuje fakt, že otec navrhovateľky si zabezpečuje potrebu bývania v rodinnom byte, v ktorom býva sám. Argument o neúčelnosti tohto výdavku súčasne vyznieva do určitej miery aj nelogicky, nakoľko samotná navrhovateľka by sa neúčelným vynakladaním prostriedkov na niečo, čo pre ňu nie je nevyhnutné, pripravovala o možnosť použiť tieto prostriedky účelnejšie, pričom práve výdavok na predmetné nájomné skonzumuje prevažnú časť požadovaného a súdom priznaného výživného.

11. Námietku otca, že navrhovateľka môže do školy dochádzať vlakom (ktorý je pre študentov zadarmo), príp. autobusom, odvolací súd taktiež vyhodnotil ako nedôvodnú. Vzhľadom na vzdialenosť, čas trvania cesty z miesta bydliska navrhovateľky do Banskej Bystrice, ako aj možnosť reálnych komplikácií spôsobených meškáním, príp. riziko vzniku dopravných nehôd, by dochádzanie navrhovateľke spôsobovalo neúmernú fyzickú, psychickú a v neposlednom rade aj časovú záťaž spôsobenú každodenným cestovaním (pričom nemožno vychádzať iba z čistého času trvania cesty, ale aj z čakania na spoj, nastupovania a pod.). Pokiaľ otec poukazoval na to, že navrhovateľka sa môže počas cestovania učiť, odvolací súd poukazuje na to, že podmienky na učenie počas cestovania (pohyb cestujúcich, príp. obsadenosť hromadného dopravného prostriedku) rozhodne nemožno porovnať s podmienkami, ktoré jej zabezpečuje bývanie v prenajatom byte.

12. Odvolací súd upriamuje pozornosť na tú skutočnosť, že všetky vyššie uvedené námietky otca sú založené na premise zdôrazňujúcej princíp minimalizovania výdavkov pri potlačení uplatnenia princípu ich (čiastočne možno aj subjektívnej) účelnosti. Možno súhlasiť s tým, že dieťa ako osoba oprávnená z vyživovacej povinnosti má korigovať svoje výdavky, avšak hranicou tejto korekcie nemôže by absolútne minimalizovanie týchto výdavkov, nakoľko by tým bola popretá základná zásada, z ktorej sa pri posudzovaní vyživovacej povinnosti vychádza, a to dosiahnutie životnej úrovne dieťaťa, ktorá objektívne zodpovedá životnej úrovni rodiča. Pritom nie je rozhodujúci rozdielny náhľad rodiča a dieťaťa na účelnosť vynaložených výdavkov, ale objektívne kritérium ich účelnosti z hľadiska zdrojov, s ktorými disponuje rodič. Je zrejmé, že dosiahnutie (de facto) toho istého účelu je možné zabezpečiť pri vynaložení rozdielnych finančných prostriedkov. Inak povedané, na kritérium účelnosti je potrebné nahliadať inak pri výdavkoch slabšie sociálne situovaného dieťaťa (toto niekedy nemá inú ako finančne „hraničnú“ možnosť dosiahnuť účel), ako u dieťaťa lepšie sociálne situovaného. Pri posúdení vyššie uvedených výdavkov navrhovateľky, či už ide o stravu, oblečenie a v konečnom dôsledku aj ubytovanie odvolací súd nevzhladol žiadny exces, ktorý by zakladal jeho neúčelnosť.

13. Pokiaľ otec poukazoval na to, že na vyživovacej povinnosti navrhovateľky by sa mala podieľať aj matka navrhovateľky, ktorej majetkové schopnosti a možnosti mali byť pri určení výživného zohľadnené, odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľka v čase, keď sa nezdržiava v Banskej Bystrici býva so svojou matkou a sestrami, keď náklady na bývanie uhrádza jej matka (navrhovateľka uviedla, že počas dištančného vzdelávania robila doma len drobné nákupy potravín), keď výlučne matka

uhrádzala výdavky navrhovateľky počas prvého ročníka štúdia na univerzite. Odvolací súd zdôrazňuje, že otcova vyživovacia povinnosť ani po je určení vo výške 280,- eur, rozhodne nepokrýva všetky nevyhnuté výdavky navrhovateľky, keď na týchto sa bude musieť spolupodieľať jej matka. Ak by matka navrhovateľky neplnila svoju vyživovaciu povinnosť, navrhovateľke nič nebráni v tom, aby rovnaký návrh na určenie vyživovacej povinnosti podala aj voči matke. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že otec vzhľadom na jeho príjmy (5.304,- eur v čistom), ako aj výdavky, ktoré podrobne vyhodnotil súd prvej inštancie v bode 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku (s čím sa odvolací súd plne stotožňuje), rozhodne je schopný podieľať sa na úhrade výdavkov navrhovateľky určeným výživným (aj pri plnení vyživovacej povinnosti k ostatným deťom) bez toho, aby to ohrozilo jeho sociálny status.

14. Pokiaľ otec poukázal, že na nákladoch na domácnosť matky sa podieľa aj matkin druh odvolací súd poukazuje na to, že tento nemá vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke ani jej sestram.

15. Pokiaľ otec namietal, že navrhovateľka je schopná sa sama živiť, odvolací súd poukazuje na § 62 ods. Zákona o rodine, podľa ktorého „Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.“ Plnoletá v súčasnosti je študentkou dennej formy štúdia na vysokej škole, a preto vyživovacia povinnosť rodičov k nej naďalej trvá. Samotná skutočnosť, že sa snaží si brigádniccky privyrobit', a tým zlepšiť svoju životnú úroveň, nemá na existenciu vyživovacej povinnosti zo strany rodičov žiadny vplyv. Práca popri štúdiu je možnosť a nie povinnosť študentov, nie je možné im ju nariaďovať, prípadne vyvodzovať zovšeobecňujúce závery zo skutočnosti, že niektorý študent si popri štúdiu neprivyrába. Je predsa individuálne, koľko času popri plnení študijných povinností jednotlivým študentom ostáva prípadne na brigádnicckú prácu. Je vecou samotných študentov, akým spôsobom vyplnia svoj voľný čas, niektorí sa napr. môžu zapájať do verejnoprospešných dobrovoľníckych aktivít, za čo odmenu nedostávajú, prípadne venujú čas starostlivosti o druhých, trebárs aj príbuzných. Príprava na budúce povolanie je primárnou povinnosťou dieťaťa a ak by kvôli prípadne brigádnickej práci malo byť plnenie študijných povinností zanedbávané, bolo by amorálne od študenta vyžadovať povinne, aby si privyrábal. Tým, že je navrhovateľka schopná si počas štúdia brigádniccky privyrobit', je schopná si zlepšiť životnú úroveň o zabezpečenie potrieb, ktoré potenciálne môžu presahovať alebo presahujú zákonný rámec vyživovacej povinnosti rodičov. Tak isto námietka otca, že dcéra môže študovať aj inou formou štúdia je bez právnej relevancie, keď plnoletá sa v súčasnosti denným štúdiom trvalo pripravuje na budúce povolanie.

16. Iba na doplnenie, pokiaľ otec v odvolacej duplike uviedol, že sa dňa 11.01.2018 mala vyjadriť, že „svojho otca už POCHOVALA“, tak odvolací súd poukazuje na to, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že ich vzájomný vzťah je komplikovaný, pri obojstrannej neochote urobiť kroky k jeho náprave. Uvedené však samo o sebe nemá vplyv na výsledok konania, pričom ani jeden z účastníkov s týmto žiadne následky nespájal.

17. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II. ako vecne správny potvrdil.

18. Výrok o trovách odvolacieho konania sa opiera o ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)